



HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Oskus : kutsesüsteemi reform

Külli All

Oskuste ja kutspoliitika valdkond





Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035 :

Oskustepõhine kutsesüsteem

Kaasajastamist vajavad kõik kutsesüsteemi osad – nii teadmiste ja oskuste analüüsi, kirjeldamise kui hindamise viisid ning haridus- ja töömaailma koostöö vormid.



Haridusvaldkonna arengukava 2020

Kutsesüsteemi kontseptsioon 2020

TAT „Kutsesüsteemi reform“

Ettevalmistused: uuringud, meetodikad,
juhendid, digitaristu, koostööseminarid,
VTK

Oskuste ja kutsete seadus 2026.....



Kutsesüsteemi põhiülesanded

Kutseoskuste kirjeldamine, mille väljund on kutsestandard.	Kutseoskuste hindamine ja tunnustamine, mille väljund on kutsetunnistus.	Teabe ja andmete koondamine ning avalikustamine, mille väljund on kutseregister.	Tööjõu ja oskuste vajaduse seire- ja prognoos (OSKA)
<ul style="list-style-type: none">• kutsestandardi koostamine• kutsestandardile kvalifikatsiooniraamistiku taseme määramine KEK poolt• kutsestandardi kinnitamine kutsenõukogu poolt	<ul style="list-style-type: none">• kutse andja valimine kutsenõukogu poolt• kutse andmine konkursil valitud kutse andja poolt• kutse andmise tasude kinnitamine kutsenõukogu poolt	<ul style="list-style-type: none">• andmete töötlemine kutsesüsteemi toimimise tagamiseks, sh analüüside ja uuringute läbiviimiseks	<ul style="list-style-type: none">• valdkondliku ekspertteadmise koondamine koordinatsioonikogus ning analüüside tellimuse kavandamine• tööjõuvajaduse ja oskuste analüüside koostamine kutseasutuse ja valdkondlike ekspertkogude poolt



LAHENDATAV PROBLEEM

Kutsesüsteemi
juhtimissüsteem ja
protsessid on
ebaefektiivsed

Oskuste hindamise
korraldus ja hinnastamine
on ebaselge, hindamise
kvaliteet ebaühtlane

Eesti
kvalifikatsiooniraamistik
on Eesti kontekstiga
sidumata

PAKUTAVAD LAHENDUSED

Kujundatakse
ümbär
juhtimissüsteem

Luuakse
oskusprofiilid

Muudetakse
kutsestandardi
väljatöötamise
alused

Luuakse kutse-
ja oskuste
register

Õppeasutused
saavad õiguse
väljastada
esmakutse

Kutse andja
valimine viiakse
kutseasutuse
pädevusse

Kutsesüsteemi
kaasatakse
eraraha – riigilõiv
ja kutse andja tasu

Kehtestatakse
kutseeksami
keeleks eesti keel

Eristatakse
esmakutse
tasemeõppe
lõpetamisel ja
töömaailma kutse

Luuakse võimalus
ühel kutsealal
mitme kutseandja
kinnitamiseks

Reguleeritakse
kutse taotlemise
tasu suurus

Ajakohastatakse
Eesti
kvalifikatsiooni-
raamistiku
tasemekirjeldused



Paindlikkus ja kiirus tööturu muutustele reageerimisel ja toeks koolidele

	2024	2026...2029
Oskuste kirjeldus	<ul style="list-style-type: none">• 540 kutsestandardit	<ul style="list-style-type: none">• Ca 200 kutsestandardit töömaailma hindamiseks ning kutse saamiseks reguleeritud kutsetel
		<ul style="list-style-type: none">• ca 150 -200 erialast ja valdkondlikku kompetentsiprofiili õppekavade aluseks kutse- ja kõrghariduses kvalifikatsiooniraamistiku eri tasemetel
		<ul style="list-style-type: none">• 500+ ametiprofiili karjäärivaliku ja nõustamise toena



	2024	2026...2029
Kutse andmise õigused	<ul style="list-style-type: none">• Konkursiga 5 a valitud kutse andjad• Akrediteeritud õppeasutused kui õppekava katab kutsestandardi - tähtajatu• Kutsekoolides töömaailma kutse andjad	<ul style="list-style-type: none">• Konkursiga valitud kutse andjad reguleeritud kutsetel ja vajadusel koolidega kokkuleppel• Akrediteeritud õppeasutused kui õppekava katab kompetentsiprofiili – tähtajaline õigus kutsekvalifikatsiooni anda
Oskuste kirjeldused	<ul style="list-style-type: none">• Igal kutsel oma oskuste sõnastused• Kutseregistris kutsestandardid ja osakutsed, pole võimalik sorteerida ja otsida vaid kompetentsi või oskuse järgi	<ul style="list-style-type: none">• Ühtlustatud oskuste kirjeldused – seotud ESCOga, AI kasutades võimalik siduda õpiväljunditega EHISes• Mikrokvalifikatsioonid
Oskuste hindamine	<ul style="list-style-type: none">▪ Info kutse saamise võimaluste, kriteeriumite, hindade jm kohta kutse andjate veebisaitidel ;	<ul style="list-style-type: none">• Ühtne e-värv kutse andmisele/infole• oskuste enesehindamine digitaristu toel• Oskuste kompassi kaudu seosed kutse saamise ja-või edasi- täiendõppe

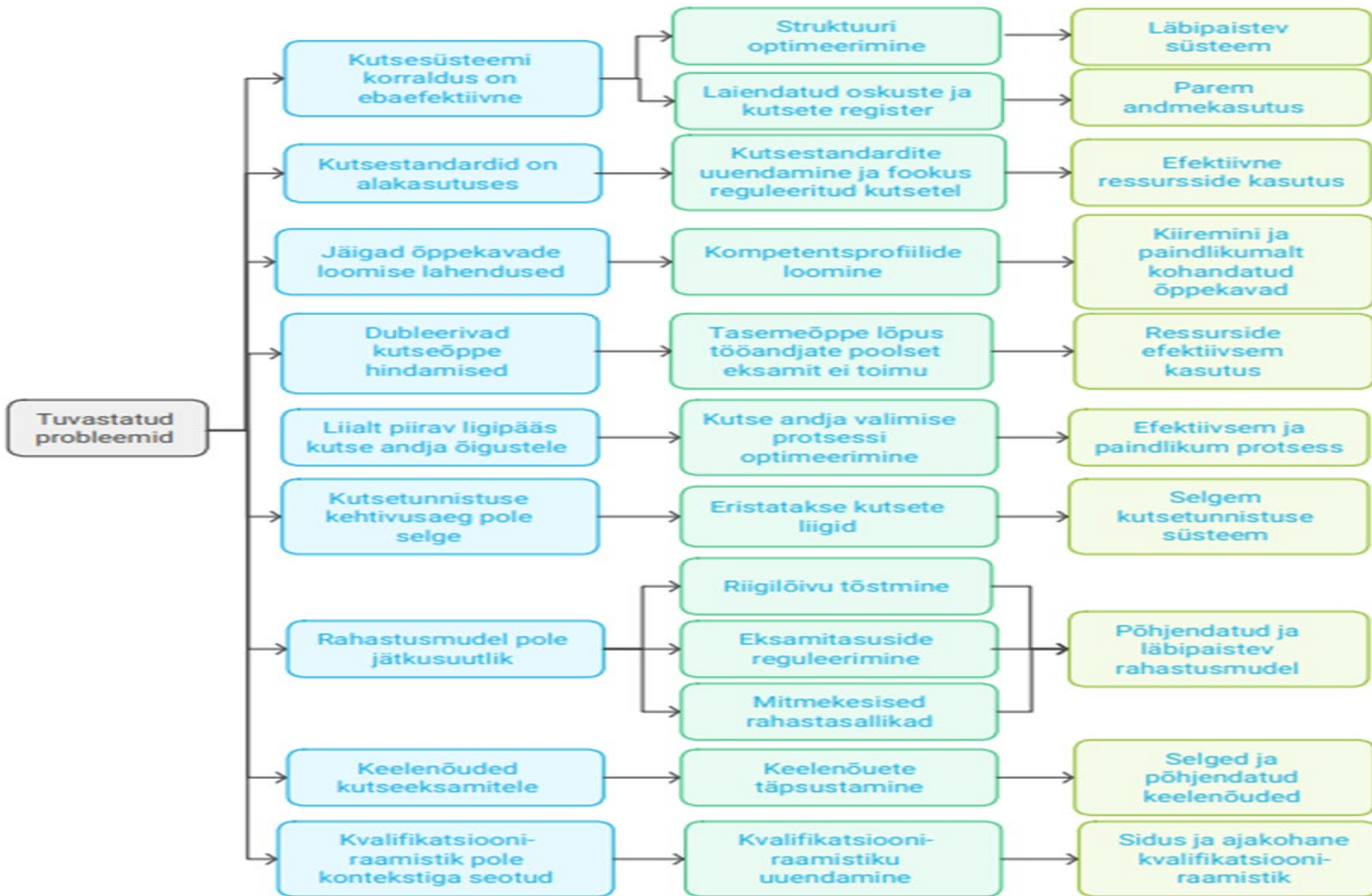


HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Ressursside kasutamise suurem efektiivsus

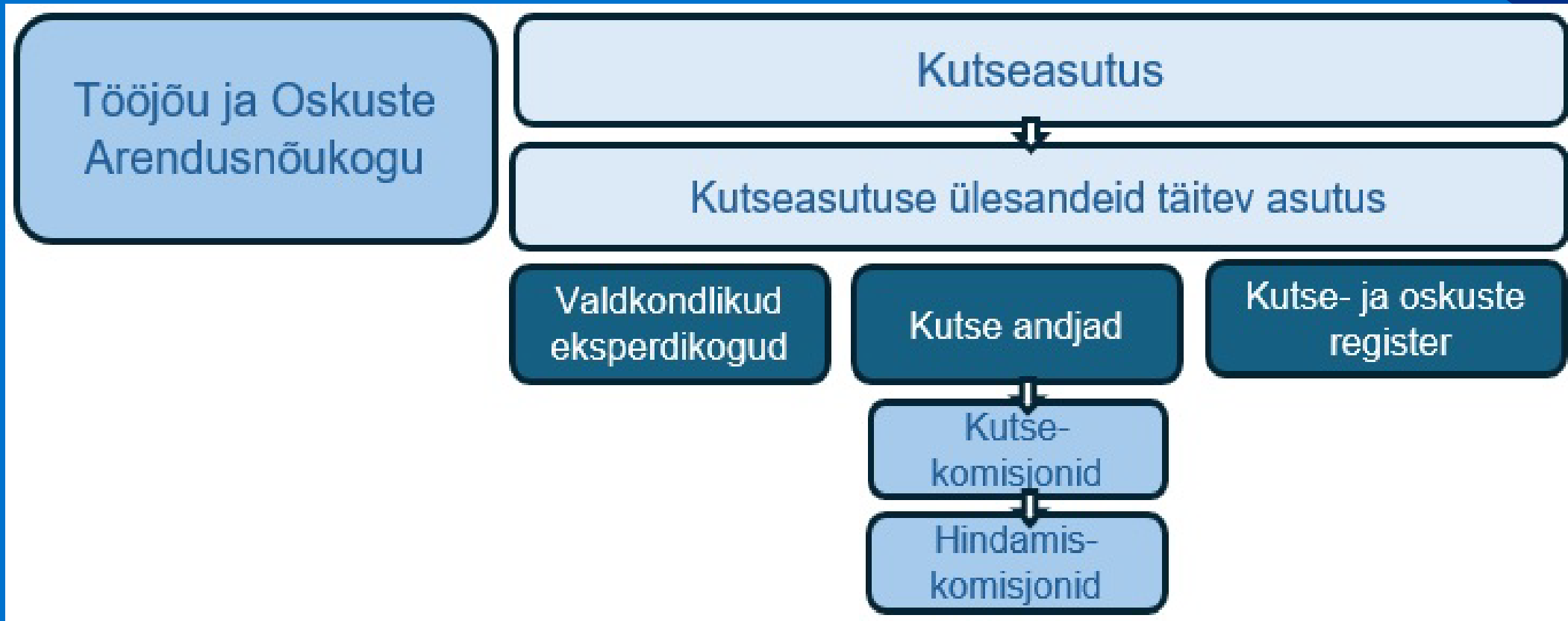
Arvestades kutsesüsteemi
arendamiseks kasutatud ESF suurt
osakaalu

	2024	2026...2029
OSKA analüüsid ja ettepanekud	<ul style="list-style-type: none">• Peamiselt ametite vajaduse põhised	<ul style="list-style-type: none">• Toovad esile tööturu vajadusi oskuste vaates, seostades neid kompetentsiprofiilide ja kutsestandarditega• Suurandmete analüüsivõimekus
Oskuste- ja kutsesüsteemi tööorganid	<ul style="list-style-type: none">• 14 kutsenõukogu• 25 OSKA ekspertkogu• Kutsenõukogude esimeeste kogu• OSKA koordineerimisnõukogu	<ul style="list-style-type: none">• 25 oskuste ekspertkogu• Tööjõu ja oskuste arendusnõukogu• Haldusvastutus Kutsekojale
Kutse andjad	<ul style="list-style-type: none">• 105 konkursiga valitud kutse andjat	<ul style="list-style-type: none">• X konkursiga valitud töömaailma kutse andjat



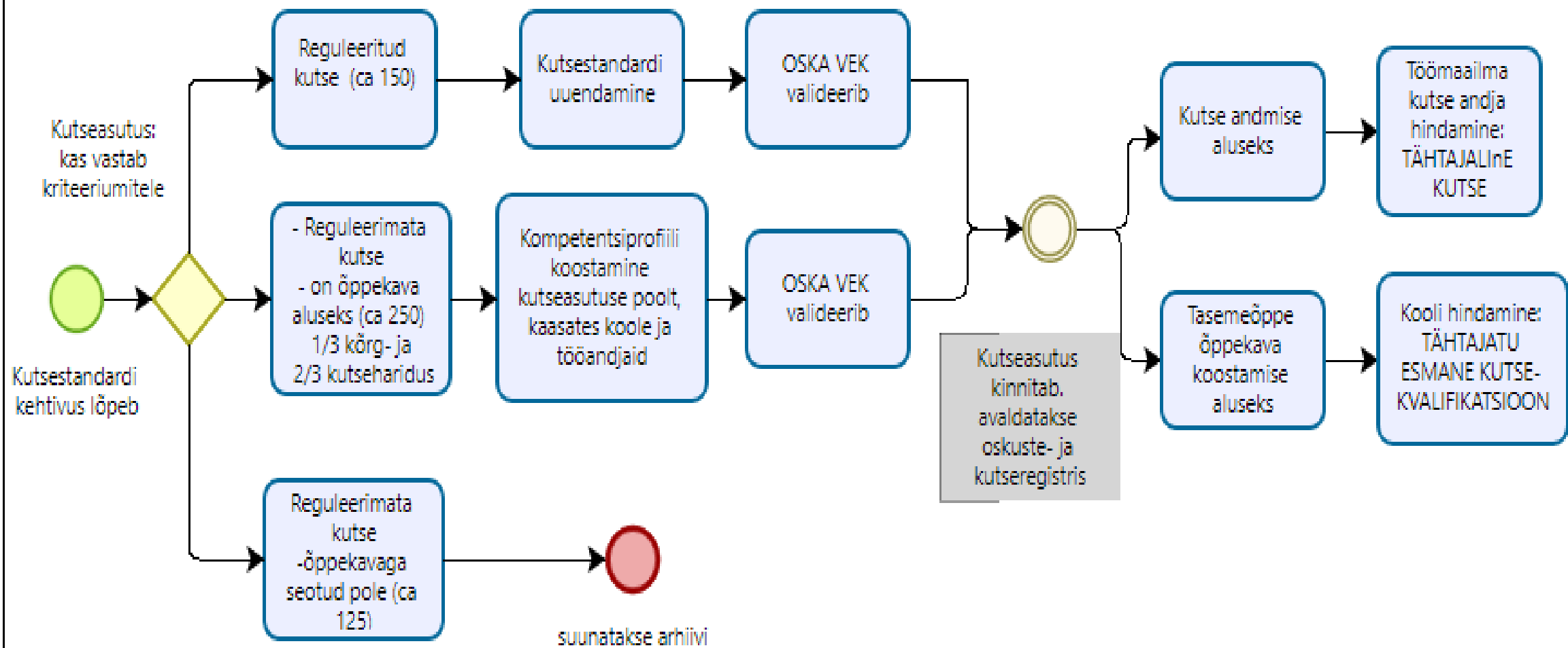


Kutsesüsteemi struktuur





Kutsestandardi/kompetentsiprofiili koostamine





Kompetentsiprofiil

- **õppekava aluseks**
- EKR tase
- kohustuslikud kompetentsusnõuded (teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum)
- üldoskused
- tulevikuoskused
- digioskused
- indikatiivne õppemaht (täiskoormusel esmaõppijal)

Kutsestandard

- **reguleeritud kutsetel hindamise aluseks**
- EKR tase
- töö kirjeldus
- kohustuslikud kompetentsid/oskused
- valitavad kompetentsid/oskused
- hindamise alused
- kutse kehtivusaeg

2024	
Jaanuar – Märts	Oskuste ja kutsete süsteemi kontseptsiooni aruteluseminarid sotsiaalpartneritega (toimus 4 seminari kokku ca 250 osavõtjaga)
Mai	VVTP Ülevaade ja ettepanekud kutsesüsteemi uuendamiseks esitatud ministrile otsustamiseks
Detsember	Kutseseaduse muutmise VTK esitamine juhtkonnale
2025 Jaanuar	Kutseseaduse muutmise VTK esitatud EIS kooskõlastamisele
	Teavitusseminarid sotsiaalpartneritele
veebruari-märts	Laiendatud töörühma moodustamine (ministri käskkiri)
september	Kutseseaduse muutmise eelnõu esitamine EISi
2026	Oskuste ja kutsete seaduse vastuvõtmine
	Seaduse rakendusaktide koostamine ja vastuvõtmine , Kommunikatsioonikava elluviimine
2026-2029	Seaduse rakendumine



HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!

Töö kardab meistrit!

